

№ 9 (688)
Жовтень 2009 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Найсвіжіші університетські новини на сайті
<http://www.impuls.vstu.vinnica.ua>

**Наш Вінницький національний технічний
університет прийнято до ЕУА —
Європейської асоціації університетів!**

(Стор. 3)

Колонка головного редактора

ВНТУ має талант!

Цьогорічний жовтень для університету ознаменувався неабияким врожаєм талантів-першокурсників, позаяк виступ кожної з восьми команд майорів яскравими, унікальними та дивовижними здібностями.

Дивували своєю талановитістю і юні вокалісти з надзвичайно сильними голосами, і танцюристи різноманітних жанрів, і надзвичайно кумедні і дотепні гумористи, і читці авторських творів. Були цього року на сцені ВНТУ і феєричні театралізовані постановки, і козацький марш, і виступ Мерлін Монро із знаменитим «I Wanna Be Loved By You» і навіть уривок з мюзиклу «Chicago». Долучились і цього року до «Студентської осені» іноземні студенти. Зокрема, відзначу студентів з Азербайджану, які, танцюючи запальну «Лезгинку», полонили серця усіх дівчат, що були присутні того вечора у актовій залі університету (усіх, але не голови журі!).

За новою схемою працювало цього року журі. Новаторство полягало в тому, що журі, орієнтуючись на десять номінацій, визначало найсильніших в тому чи іншому прояві талановитості. Таланти визначались в межах таких номінацій: вокал (соло чи дует); вокал (ансамбль); хореографія (соло чи дует); хореографія (група); драматургія; художнє читання; спортивний блок; інструментальний блок (соло); інструментальний блок (ансамбль); краща командна робота.

Отож, цьогорічні таланти:

вокал – Єва Нечепуренко (ІНЕЕК);

вокал (ансамбль) – гурт «E-sir» з піснею «Boomba train» (ІНЕЕЕМ);

хореографія – танго у виконанні Вадима Горбатюка та Олени Бологанської (ІНМ);

хореографія (група) – ансамбль «Гармонія» із танцем «Подих минулого» (ІНЕЕЕМ);

драматургія – «12 стільців» та сценка «Екзамен» (ІНАЕКСУ);

художнє читання – гумореска «Як зайчисько закохався» у виконанні Андрія Побережного (ІНІТКІ);

спортивний блок – акробатичний номер у виконанні Володимира Кучера (ІНМТ);

інструментальний блок – Андрій Рудик – гра на гітарі (ІНРТЗП);

інструментальний блок (ансамбль) – Євгенія Кучерук, Віталій Задерейчук – гра на гітарі (ІНМ);

краща командна робота – ІНБТЕП.

Не залишились наші таланти і без достойної винагороди. Щедрим спонсором «Студентської осені» виступила Вінницька обласна організація політичної партії «Батьківщина», яка усім десяти переможцям вручила солідні грошові призи.

Анна ПИСКЛЯРОВА,
проректор з виховної роботи,
головний редактор часопису «Імпульс»

Єва Нечепуренко (ІНЕЕК)

«12 стільців» від ІНАЕКСУ

Гурт «E-sir» з піснею «Boomba train» (ІНЕЕЕМ)

Танго Вадима Горбатюка та
Олени Бологанської (ІНМ)

*Професору Борису Мокіну, ректору
Вінницького національного технічного університету
Брюссель, 14 жовтня 2009*

Шановний Борисе Івановичу!

З радістю повідомляю, що на останньому зібранні ради Європейської асоціації університетів, яке відбулось 8 жовтня 2009 року, затверджено Ваш навчальний заклад повноправним членом EUA. Вітаємо ВНТУ зі вступом до Європейської асоціації університетів!

Ми сподіваємось на плідну співпрацю із Вашим університетом стосовно вдосконалення і розвитку вищої освіти та науки в Європі.

*З найкращими побажаннями
професор Джин-Марк Рап,
президент EAU*

Нових перемог!

Команда нашого університету здобула «срібло» міжнародної олімпіади з програмування на Кубок Векуа, поступившись лише золотим призером першості світу. А Віталій Невідомий, член-кореспондент Інституту ІТКІ, виграв «бронзу» в особистому заліку. Зичимо команді ВНТУ успіху й у півфіналі першості світу з програмування у Бухаресті!

З 24 по 29 вересня у Тбілісі втретє відбулася міжнародна олімпіада з програмування на Кубок академіка Іллі Несторовича Векуа, видатного грузинського вченого в галузі математичної фізики. Свого часу він був ректором Тбіліського та Новосибірського державних університетів, обіймав високі посади у Московському та Петербурзькому відділеннях Академії наук СРСР. Тому і олімпіада на його честь проводилася водночас на чотирьох майданчиках: у Тбілісі, Новосибірську, Москві та Петербурзі. Але головним місцем події став Грузинський університет святого Андрія Первозванного. Саме сюди під час закриття відкритого фіналу Всеукраїнської олімпіади з програмування запросив кращі українські команди представник Грузії Темурі Зарука. Але лише дві українські команди отримали можливість взяти участь у Кубку Векуа: команда Вінницького національного технічного університету та команда колишніх студентів Львівського національного університету ім. І.Франка, яка колись була золотим призером першості світу з програмування. Команда нашого ВНТУ перебуває поки що у стані становлення – після завершення кар'єри попередньої «зіркової» збірної, що двічі була учасником фіналів першості світу ACM з програмування. Своїм результатом у фіналі Всеукраїнської олімпіади наші хлопці були дуже незадоволені, оскільки буквально кількох хвилин не вистачило їм до розв'язання ще однієї задачі, що забезпечувало б команді призове місце. Але така ж ситуація могла бути і в інших команд, тому можливість ще раз випробувати свої сили була дуже важливою.

І саме таку нагоду надавала поїздка до Тбілісі. Всього, при загальній кількості учасників Кубку Векуа у 142 команди, у змаганнях в Грузії взяли участь 20 команд: одна з Азербайджану, дві з Вірменії, п'ятнадцять з Грузії та дві з України. Змагання Кубку склалися з

Грузинський гамбіт

двох турів: особистого та командного. Першим був особистий тур, в якому взяли участь 106 учасників, у тому числі 54 учасника з 14 університетів чотирьох країн – у Тбілісі.

І наші студенти повною мірою виправдали довіру свого університету! Результати виявилися блискучими: третє місце в особистому заліку Віталія Невідомого та друге командне місце у Тбілісі, де команда ВНТУ поступилася лише львів'янам, золотим призером першості світу 2006 року, які вже не є студентами, та випередила грузинську команду, у складі якої були два бронзові призери минулорічної першості світу. Тож, студенти ВНТУ довели свій великий потенціал і підтвердили сподівання на високі результати нашої команди у майбутніх змаганнях!

Треба відзначити, що хоча господарі не змогли знайти спонсорів і учасники не отримали якоїсь атрибутики, а призів було лише два – кращій команді південного Кавказу та кращій команді гостей (який дістався львів'янам), вони забезпечили дуже теплий прийом. Грузинські студенти провели цікаву екскурсію по Тбілісі, гості були оточені постійною увагою організаторів. Взагалі Тбілісі залишив дуже приємні спогади. Ні що не свідчило про трагедію, яку нещодавно пережила країна.

Важливою подією стало й підписання під час візиту угоди про співпрацю між Інститутом інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії ВНТУ та Грузинським університетом святого Андрія Первозванного, що має сприяти подальшому розвитку дружніх відносин між нашими країнами.

Отож, привітаємо нашу команду з успішним виступом і побажаємо їй успіхів й у півфіналі першості світу з програмування у Бухаресті, добро на участь в яких було отримано від ректорату.

**Володимир МЕСЮРА,
кандидат технічних наук, доцент кафедри
комп'ютерних наук ВНТУ, координатор
Всеукраїнської олімпіади з програмування, тренер
команди ВНТУ, двічі фіналіст першості світу**

Актуально

Форум екологів відкриває ректор ВНТУ, заслужений діяч науки і техніки України, радник прем'єр-міністра України, академік АПНУ, доктор технічних наук, професор Борис Мокін

ЕКОЛОГІЯ – УЖЕ НЕ ЛИШЕ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДИ. ЦЕ СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Ймовірно, що через століття людство житиме повністю в штучному середовищі – жахи фантастичних фільмів стануть реальністю. Ще у 1985 році ми за своїм споживанням перейшли біологічну ємність планети – почали використовувати ресурси майбутніх поколінь, що й спричинює глобальні екологічні катастрофи. Щороку зникає близько 200 видів живих організмів. Документами ЮНЕСКО цей процес названо генетичною ерозією.

У II-му Всеукраїнському з'їзді екологів, який у вересні відбувся у Вінницькому національному технічному університеті, взяли участь кількасот провідних науковців, інженерів, студентів, аспірантів, бізнесменів з усіх регіонів держави, а також з Росії, Канади, Франції, Польщі, Білорусі.

Перший форум екологів проводився теж у нашому університеті, адже ініціювали його науковці ВНТУ. Вінниця віднедавна стала столицею України з екологічних досліджень – наробки наших учених добре знані не лише в державі, а й у світі. II-й Всеукраїнський з'їзд екологів видався надзвичайно масштабним стосовно інтелектуальних напрацювань, тож, його делегати єдинодушно зголосились і на наступний, уже III-й свій з'їзд зібратися знову саме у ВНТУ.

– Всеукраїнський з'їзд екологів не перша ініціатива Вінницького національного технічного університету. Тут свого часу зародилася ідея створення Академії екологічних наук. – Говорить член-кореспондент Української академії аграрних наук, заслужений діяч науки і техніки України, доктор біологічних наук, професор Олександр Бондар. – Варто відзначити співпрацю університету з міністерством охорони навколишнього природного середовища щодо моніторингу довкілля. Науковці ВНТУ займаються дослідженнями, які мають загальнонаціональне значення.

Професор Бондар передав вітальний лист очільника природоохоронного відомства Георгія Філіпчука до учасників з'їзду. Зачитав його ректор ВНТУ, заслужений діяч науки і техніки України, радник прем'єр-міністра України, академік АПНУ, доктор технічних наук, професор Борис Мокін. Борис Іванович також розповів про засідання Кабінету міністрів України, яке відбулося якраз напередодні відкриття з'їзду. У його роботі взяли участь 60 ректорів провідних університетів України, а йшлося про сучасний стан ВНЗ, актуальні проблеми розвитку вищої освіти. Детальний репортаж про розширене

Член-кореспондент Української академії аграрних наук, заслужений діяч науки і техніки України, доктор біологічних наук, професор Олександр Бондар: «Всеукраїнський з'їзд екологів не перша ініціатива Вінницького національного технічного університету. Тут свого часу зародилася ідея створення Академії екологічних наук»

Тричі доктор: геолого-мінералогічних наук, географічних наук, технічних наук Георгій Рудько додає оптимізму у наше майбуття: «Як фахівець стверджую: нафти і газу планеті вистачить ще років на сто»

Про методологію комплексної переробки непридатних отрутохімікатів, зокрема пестицидів розповідали професори ВНТУ – доктор хімічних наук Анатолій Ранський і доктор технічних наук Василь Петрук

засідання Кабміну розміщено на персональному сайті ректора ВНТУ www.mokin.com.ua

– Ми знаємо Вінницький національний технічний університет, як чудову науково-навчальну установу. – Говорить перший заступник голови Всеукраїнської екологічної ліги Тетяна Тимочко. – Доктор технічних наук, професор Станіслав Ткаченко ще 12 років тому на першому засіданні наукової ради Всеукраїнської екологічної ліги представляв розроблену ним установку з отримання біогазу. Якби 12 років тому влада сприяла цьому вінницькому вченому вийти на промисловий рівень, то хіба цей газовий зашморг, який настягне 10 останніх років з боку сусідньої країни, так нас би застискував? Екологічні проблеми – це уже не лише збереження природних екосистем, це складова національної безпеки і взагалі незалежності нашої держави. Усі кафедри екології ВНЗ були обурені наказом міністра освіти про вилучення предмету екологія з базового компонента дисциплін. Це свідчення абсолютного нерозуміння головних викликів часу.

Екологічне управління є надзвичайно важливим для сьогодення. Аби прийняти оптимальні управлінські рішення, треба володіти об'єктивною інформацією про усе, що відбувається в екосистемі. У ВНТУ розроблена просторо-орієнтована технологія, створення подібних систем. Розповідає директор Інституту МАД ВНТУ, завідувач кафедр

ри ММСС, радник міністра охорони навколишнього природного середовища України, доктор технічних наук, професор Віталій Мокін:

– Нами створено два класи систем – це басейнові системи інтегрованого управління водними ресурсами і екоінспекційні системи. Системи для басейнів великих і середніх річок України: це Прип'ять, Сіверський Донець, Дністер, Південний Буг, Тиса, Кальміус, водні ресурси Вінницької та Львівської областей. Усі ці системи впроваджені. Чотири системи створювались в рамках міжнародних проектів ООН, ЮНЕСКО та ОБСЄ.

З інтересом фахівці-екологи з усієї України слухали доповіді про методологію комплексної переробки непридатних отрутохімікатів, зокрема пестицидів, які виголосили професори ВНТУ – завідувач кафедри хімії та хімічної технології, доктор хімічних наук Анатолій Ранський і експерт ЄС з організації інтегрованого управління та поводження з відходами, член науково-методичної комісії МОНУ з екології, відмінник освіти України, декан факультету екології та екологічної кібернетики, завідувач кафедри екології та екологічної безпеки, доктор технічних наук Василь Петрук. На його плечі, як основного ідеолога та організатора з'їзду, лягли всі турботи з організації та успішного проведення цього визначного екологічного форуму.

Наголошувалось, що нині Україні нагально необхідні програми екологізації економіки. Тут помічник – економічна криза, вона нарешті зупинила більшість застарілих підприємств. Сподіваємося, що криза стане каталізатором оновлення технологій. Не потрібна Україні нова індустріалізація – нагальна структурна перебудова економіки.

Під час урочистої частини відкриття з'їзду перед його учасниками виступив голова Вінницької обласної ради Григорій Заболотний. Окресливши екологічні проблеми краю та шляхи їх подолання, він також висловив надію, що форум стане суттєвим кроком у розв'язанні поставлених завдань.

Вінницькій області віднедавна уже не вистачає водних ресурсів. А саме на збереженні головних середовищ для існування людини – повітря і води наголошував лауреат

Державної премії СРСР, доктор геолого-мінералогічних наук, професор Олег Адаменко (Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу), який займається геоекологією уже понад два десятиліття.

На II-й Всеукраїнській з'їзд до Вінниці з'їхались справді найяскравіші наукові світила екологічних досліджень. Поміж них, насамперед, голова Державної комісії України по запасах корисних копалин Георгій Рудько. Георгій Ілліч – тричі доктор: геолого-мінералогічних наук, географічних наук, технічних наук. Цей унікальний професор є засновником нового наукового напрямку – медичної геоекології. Йдеться про аналіз впливу геологічного середовища на здоров'я. Перший з'їзд екологів України в своїй резолюції запропонував президенту держави нагородити цю видатну людину, щонайменше, орденом Ярослава Мудрого. Оскільки дотепер цього не сталося, Другий всеукраїнський форум настійно повторює свою позицію.

А Георгій Ілліч суттєво додає оптимізму у наше буття-майбуття:

– Як фахівець стверджую: нафти і газу планеті вистачить ще років на сто.

Конференція

СПРТП – ПРИВІД ПРИЇХАТИ З СЕНЕГАЛУ І ЄМЕНУ ДО ВІННИЦІ

У нашому університеті за сприяння міністерства освіти і науки України, Інституту кібернетики ім. Глушкова НАНУ, ВАТ «Укртелеком» відбулася IV міжнародна науково-технічна конференція «Сучасні проблеми радіоелектроніки, телекомунікацій та приладобудування-2009».

Детальніше розпитуємо доктора технічних наук, професора Василя Кичака, директора Інституту радіоелектроніки, зв'язку та приладобудування ВНТУ, завідувача кафедри телекомунікаційних систем та телебачення.

– Василю Мартиновичу, конференція проходила вчетверте. Чим нинішня відрізнялася від попередніх?

– Насамперед тим, що була приурочена до 40-річчя факультету радіотехніки та телекомунікацій. Хоча фактично можна вважати, що з початку навчання на наших спеціальностях минуло 45 років. Адже перший набір був здійснений у 1964 році на спеціальність «електронні прилади». А якщо з моменту формального створення факультету радіоелектроніки при Вінницькій філії Київського політехнічного інституту, то ректор КПІ підписав наказ у жовтні 1969 року. Тим наказом факультет радіоелектроніки і енергетики ВФ КПІ розділився на два: факультет радіоелектроніки, деканом якого став доцент Володимир Красиленко, і факультет енергетики, деканом якого став Давид Налбандян.

І друге, чим різнилася «СПРТП-09» від попередніх: інформація про нашу конференцію уже досить розповсюдилася, тож, учасників з інших міст – не лише України і ближнього зарубіжжя, а й з далекого – було значно більше, аніж на минулих конференціях. Були представлені усі навчальні заклади України, де ведеться підготовка спеціалістів в галузі телекомунікацій, радіоелектроніки, приладобудування. Активну участь брали іноземні учені. Приїхали колишні наші випускники з Сенегалу і Ємену. Борис Ліхтциндер, який свого часу був у нас завідувачем кафедри радіотехніки, а зараз працює в Самарі, теж брав участь у конференції. Активно виступали студенти-іноземці нашого університету, а також аспіранти, які приїхали навчатись у нас з різних країн світу.

Відзначили представники інших ВНЗ, що наша конференція відрізнялася тим, що було дуже багато молодих учених, насамперед студентів. Студенти ВНТУ – четвертокурсники і магістри, які були задіяні в програмі, – усі доповідали. Їхні доповіді були пов'язані з обробкою сигналів, з радіовимірюваннями, з радіоелектронікою.

Прислали нам цікаві доповіді з Новосибірська.

– Розкажіть детальніше про цих випускників нашого університету, які приїхали з Сенегалу і Ємену.

– Раїмі Абдурахман приїхав з міста Дакар (Сенегал). Салем Абдо та Яхія Таха з Ємену. Вони традиційно приїждять до нас раз в два роки. Це наші випускники, які закінчили нашу спеціальність і захистили дисертації в нашому університеті. Вони викладають у навчальних закладах своїх країн, і їм надається можливість раз у рік поїхати у будь-яку країну світу. І вони завжди обирають Україну, Вінницю. Як вони кажуть, те місто, де навчалися, країну своєї студентської юності.

– Які доповіді своєю науковою новизною викликали найбільший інтерес?

– Цікавих доповідей було досить багато. На мою думку

Директору Інституту РТЗП нашого університету, доктору технічних наук, професору Василю Кичаку символічне дерево вручає професор Хмельницького національного університету Олег Шинкарук

варт відзначити учених з Львівської політехніки і Львівського військового училища (того, що перебалося до Львова з Одеси). Їхні доповіді стосувались досить серйозних розробок в галузі радіоелектроніки, обробки сигналів. Досить солідна доповідь була з Миколаївського кораблебудівного університету – це по суті матеріали докторської дисертації. Були ґрунтовні доповіді з Київського політехнічного інституту із кафедри конструювання та виробництва радіоапаратури, яку очолює відомий учений – професор Юрій Зінковський. Це теж матеріали докторської дисертації стосовно нових методів вимірювання, зміни довжини сигналу, який вимірюється. Дповідав щодо обробки радіосигналів завідувач кафедри радіотехніки та зв'язку Хмельницького національного університету, молодий доктор технічних наук Олег Шинкарук. І представники Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького теж виступали по матеріалах своєї докторської. Були ряд доповідей з Києва по радіовимірюванням.

Варт відзначити, що мета конференції – встановлення нових контактів та співробітництва між організаціями та спеціалістами України і зарубіжних країн, інтеграція зусиль науковців та виробників для прискорення впровадження результатів наукових досліджень.

– Як виникла ідея першої конференції? Це Ваша праця – її започаткування, а тепер і проведення?

– Конференції в Україні проводяться досить, але їздити на них не завжди є змога. Тому зважили свої сили, потенціал і вирішили започаткувати «СПРТП». Тепер конференція набрала серйозних обертів, має авторитет. Схожа конференція проводиться у Львові. Один рік проводимо ми, наступний вони. Отак ми з ними чергуємось.

– Якщо кругла дата факультету, були й подарунки?

– Хмельничани нам не тільки вітальну адресу підготували, а картину. Вони мають спеціальність «дизайн», тож, їхні університетські фахівці самі написали це полотно. А спеціальність «радіотехніка», яка з'явилася в Хмельницькому національному університеті, забезпечується значною мірою вихованцями ВНТУ. Вони виростили з нашого університету, з нашого Інституту РТЗП. Тому дерево на полотні – символ.

ТИЖДЕНЬ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ в Інституті БТЕГП

В Україні на загальнодержавному рівні щороку впродовж 6-11 жовтня проводяться заходи, котрі мають на меті виховати в суспільства свідоме ставлення до необхідності підвищення енергоефективності.

У нас в Інституті будівництва, теплоенергетики і газопостачання тиждень енергозбереження активно розпочався 6 жовтня проведенням семінару «Енергоефективність та відновлювальна енергетика». На ньому були присутні провідні науковці, викладачі і студенти ІнБТЕГП, працівники територіального управління Державної інспекції з енергозбереження по Вінницькій області, працівники АГЧ університету, науково-технічні працівники організацій і підприємств Вінниці та області, були запрошені представники засобів масової інформації.

Розповівши про план заходів по енергозбереженню у ВНТУ і проаналізувавши рівень їхньої наукоємності, я наголосив на необхідності активного використання науково-навчального потенціалу університету.

Детальніше зупинився на необхідності чіткого узгодження тем комплексних бакалаврських дипломних робіт і комплексних дипломних проектів з планом заходів по енергозбереженню в університеті. Водночас наголосив: у студентських роботах і проектах треба виходити за рамки сьогодення, працювати одночасно над вирішенням задач на сьогодні і на оглядову перспективу.

Наприклад, розроблена в університеті система контролю і управління тепlopостачанням і гарячим водopостачанням дозволяє розпочати розробку підсистеми постійного глибокого пооб'єктного аналізу енергоефективності тепlopостачання, реальної ефективності університетських заходів по енергозбереженню.

До розв'язання цієї науково-технічної проблеми вже взяли студенти-теплоенергетики в своїй комплексній бакалаврській дипломній роботі. Наступного року вони продовжать свої дослідження уже в комплексній дипломній магістерській роботі.

Начальник територіального управління Державної інспекції з енергозбереження по Вінницькій області Юрій Ренгач розповів, що на спиртових заводах області впроваджується система отримання біогазу з відходів спиртового виробництва та використання його в парових котлах. А в одому з господарств Липовецького району сільгосптехніка працює на біодизелі, який виготовляють з ріпаковою олією. Відходи від переробки ріпаку, соломку спалюють у водогрійних котлах, що опалюють побутові та адміністративні приміщення підприємства.

На Вінницькому олійно-жировому комбінаті парові котли паровидатністю 10 та 16 тонн пари на годину працюють на лушпинні соняшника та ріпаку. 16-тонний котел виробляє перегріту пару з тиском 23 атм. та працює повністю в автоматичному режимі, в тому числі й автома-

тизовано подачу та спалювання лушпиння соняшника та ріпаку. За рахунок встановлення 16 тонного котла вивільнено природного газу у розмірі 500 тис.м.куб/рік.

Ладижинська ТЕС, відмовившись від підсвітки природним газом при спалюванні в прямооточних котлах ТЕС кам'яного вугілля, вивільнила понад 2 млн. природного газу на добу. За місяць газова підсвітка одного блоку Ладижинської ТЕС споживає природного газу більше, ніж Вінниця та Вінницький район у січні.

– Підвищення вартості газу спонукає до переходу на електроопалення. Але безпосередній нагрів є також дорогим, тому фахівцями ка-

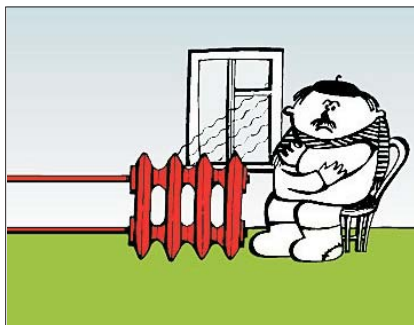
федри ТГП пропонується використання тарифних лічильників і акумулявання теплової енергії в нічний час в теплоакумуляторах з твердим наповнювачем. – Розповідає **старший викладач кафедри теплогазопостачання, кандидат технічних наук В'ячеслав Джеджула.**

– Недостатня пропускна здатність електричних кабелів спонукає до пошуків нетрадиційних методів опалення приміщень вдень, коли закумуляоване тепло вичерпане. Методика полягає в дослідженні теплоакумуляючих властивостей огорожуючих конструкцій і влаштуванні змінного гідравлічного режиму системи опалення. Оптимальним рішенням електроопалення є використання теплових насосів типу «вода – повітря» і «вода – вода». Вони дозволяють отримати до 4 кВт тепла у вигляді низькотемпературного теплоносія при споживанні 1 кВт електричної енергії. Для існуючих систем вентиляції пропонується використання виносних гліколевих рекуператорів, що дозволять утилізувати до 60% теплової енергії викидного повітря. При виробництві холоду енергозбереження також є ключовим питанням. Для зниження витрат необхідно оптимізувати повітророзподілення у приміщеннях, використовувати сучасне обладнання з інверторним керуванням, абсорбційні чиллера, що дозволять виробляти холод зі скидного тепла. Комплексне поєднання наведених енергозберігаючих заходів, а також заміна застарілого обладнання, освітлювальних приладів, модернізація виробництва дозволить значно скоротити споживання первинних енергоносіїв і втрати енергії.

В Інституті БТЕГП оголошено конкурс на кращу студентську стінну газету з питань енергоефективності, енергозбереження.

Всі повинні зрозуміти, що енергоефективність є запорукою реальної, а не формальної незалежності України.

Станіслав ТКАЧЕНКО, доктор технічних наук, професор, заслужений працівник народної освіти України, заступник директора ІнБТЕГП, завідувач кафедри теплоенергетики

Вічна пам'ять

**Ректорат, багатотисячний колектив працівників і студентів
Вінницького національного технічного університету
глибоко сумують з приводу передчасної смерті
директора Інституту міжнародних зв'язків,
завідувача кафедри інтелектуальних систем,
відмінника освіти України
доктора технічних наук, професора
СЕРГІЯ ВАСИЛЬОВИЧА ЮХИМЧУКА
та висловлюють співчуття його родині.**

9 жовтня на 54-му році життя він раптово відійшов у вічність.

Сергій Васильович університет вважав рідним, називав своєю другою домівкою. ВНТУ для професора Юхимчука – це 37 років його долі.

Почав навчатися у Вінницькому філіалі Київського політехнічного інституту у 1972 році. Це був перший набір на спеціальність «автоматика і телемеханіка». Студентом будував університетський стадіон на кафедрі фізвиховання, корпус «Модуля»...

– Що стосується навчального закладу, то кращого б я не шукав, – говорив якось Сергій Васильович. – Бо маю чимало прикладів, коли мої однокласники скінчили МФТІ, МВТУ ім. Баумана в один рік зі мною, але себе не знайшли. Зрештою, їм довелося не тільки покинути інженерію, але й заробляти на життя в такий спосіб, який не вимагає особливих інтелектуальних зусиль. У таких престижних ВЗН дуже важко пробитися людям з інших міст. А наука – вона

скрізь одна.

Керував аспірантурою, підготував 6 кандидатів наук. Галузь наукових інтересів: дослідження у сфері аналізу та синтезу робастних лінійних та нелінійних систем. Кількість наукових публікацій – 265, з них 5 монографій, 20 патентів на винаходи України та Російської Федерації.

Він умів поєднати вимогливість у справах зі щирістю та відвертістю у стосунках з колегами і друзями.

Життя обірвалося, а можна було б ще жити та жити... Страшно усвідомлювати, що ти назавжди розлучений з людиною, що і тебе, зрештою, чекає неминуча смерть.

*Уж сколько их упало в эту бездну,
Разверстую вдали!
Настанет день, когда и я исчезну
С поверхности земли.
И будет жизнь с ее насущным хлебом,
С забывчивостью дня.
И будет все – как будто бы под небом
И не было меня!*

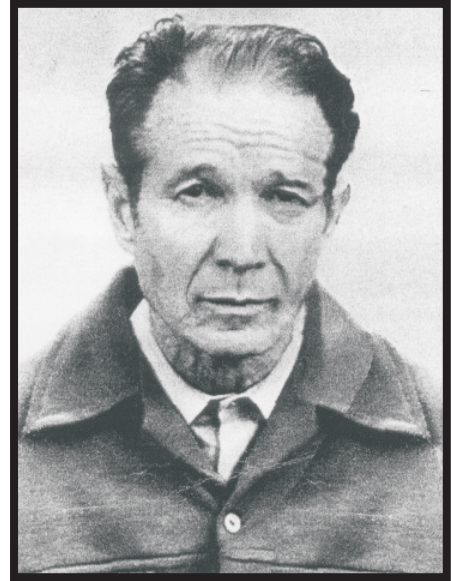
– писала Марина Цветаєва. І кожному з нас близькі ці рядки.

Смерть відчайдушно протиприродна. Вона жахлива і трагічна, викликає протест усього нашого ества.

Та все ж для людини смерть – не знищення, а перехід з одного стану в інший, з однієї форми буття в іншу.

Пам'яті колеги

На 91-му році життя відійшов у вічність професор Болеслав Адамович Буяльський. Відомий літературознавець, талановитий педагог і просвітянин, він за своє життя виховав і надихнув тисячі кваліфікованих вчителів-словесників, десятки журналістів і літераторів. Останні кілька років його активної викладацької діяльності пройшли у ВНТУ, на кафедрі культурології. Керівництво та професорсько-викладацький колектив ВНТУ висловили своє глибоке співчуття Тамарі Болеславівні Буяльській з приводу смерті батька. Редакція «Імпульсу», сумуючи з приводу непоправної втрати, присвячує пам'яті видатної людини цю меморіальну сторінку.

ВІН БУВ «ХОДЯЧИМ УНІВЕРСИТЕТОМ»

«Ходяча енциклопедія» — існує такий вислів на означення видатних ерудитів. Видатний ерудит в галузі гуманітарних знань, Болеслав Адамович Буяльський, в моїй уяві був і залишається ще й рідкісним, сказати б, ходячим університетом. Класичним таким університетом: свобода думки, повага до думки іншого, культура аргументації, життєлюбство у поєднанні з витонченою інтелігентністю були притаманні йому органічно. Вони буквально витали над ним, вносилися ним у будь-яке товариство, куди приходив. І це — в умовах провінційної Вінниці, де якихось видимих класичних університетських традицій не існувало й не могло існувати, а діяльність спершу трьох, а згодом чотирьох інститутів здійснювалась під недремним оком мінузівських та обкомівських чиновників (згодом обком відпав, але вдарили цинічні й такі алогічні щодо освітньої сфери «ринкові умови»).

Переказують професори ВДПУ Б. В. Хоменко та А. М. Подолінний, що навіть у часи найгустішого «застою» Болеслав Адамович мав мужність: 1) усі гримаси «розвинутого соціалізму» коментувати іронічною цитацією з Павла Тичини: «Це ж у нас, у нас!» (вірш «Партія веде!»); 2) «не співпадати» зі спущеною згори думкою. Голосуючи проти або утримуючись, залишався нерідко в одніні. Залишався, отже, самим собою — і до цього, врешті, звикли. Хоча кар'єрному зростові це, певна річ, не сприяло.

Для докторського дисертаційного дослідження обрав проблему настільки малодосліджену — інтонаційні особливості усного функціонування поезії, — що... виникла нездоланна проблема відсутності кваліфікованих офіційних опонентів... у межах цілого СРСР.

Натомість, пишучи підручники з української літератури для загальноосвітньої школи, умів викладати думку прозоро й дохідливо. Цілі покоління українських школярів виростили з тими підручниками.

Не пригадую вже, де й коли ми вперше зустрілися, але зустрілися — попри відчутну різницю у віці — ну майже... як однополчани. Однополчани полку літературодослідницького, літературно-критичного. Десь-то тоді й запропонував довірливо Болеслав Адамович ознайомитися з його автобіографічним рукописом. Враження «ходячого університету» посилюлися, під тим враженням згодом і написав мій сонет-силует «Болеслав Буяльський» (першодрук — у журналі «Вінницький край», 2008, № 1), що його нині пропоную «Імпульсу».

Не маю сумніву, що й відносно (як для наших широт) довголіття Болеслава Адамовича мало в основі внутрішню оптимізуючу силу духу, уміння діставати зворотні імпульси життєнатхнення від власної ж добротворчості.

Можна б ще чимало говорити про особливу галантність літнього й не вельми дужого після фронтових поранень професора та певні уроки його викладацької майстерності для нас, колег по кафедрі, які він давав мимоволі — без всякого повчальництва. Натомість скажу про те, як уявляю собі увіковічення його пам'яті у Вінниці. Отже: меморіальна дошка за клопотанням двох ВНЗ, підтриманим «Просвітою», Спілкою письменників та обласним інститутом післядипломної освіти педагогічних працівників, гадаю, могла б стати реальністю до перших поминальних роковин. Наукові щорічні філологічні читання імені Болеслава Буяльського на філфаці

ВДПУ — то справа їх професійної честі. Іменний конкурс читців-декламаторів — а чом би його не приурочити до щорічного Дня Міста? Для лауреатів могли би бути й суттєві премії, якщо міська влада зекономить на запрошеннях географічно далеких команд КВН та «звезд» попси. Книга спогадів та нарисів? Чом би й ні! До неї я ось пропоную свій сонет-силует. Що ще? Подумаймо разом. І — не зволікаймо з тим. Бо українська «вічна пам'ять», за деякими моїми спостереженнями, триває здебільше... 365 днів: що громаді не встиглося до першої поминальної річниці, те згодом рідко встигається.

Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ,
професор кафедри КСПП,
член Національної спілки
письменників України

Болеслав Буяльський

А як прислали плани на поляків,
На українців виконавши мов,
Адам візьми тут сина та й підмов
Писатись українцем — поки, заки...

Вписався Болеслав — і віщі знаки
Судьби нової холодили кров:
Рядив орел імперський знов і знов
На тих і тих гебітських посіпаків.

Тож долі української боржник
Пан Болеслав Буяльський не поник,
Хай без штандартів, але — в обороні.

Ментальне поле зором обіймав,
Духовне поле розумом єднав;
Хвалили навіть зайді та сторонні.

«Чому ж ми, українці, знову сонні?»

П'ЄДЕСТАЛ ДЛЯ ВНТУ

Так тримати! ◀

Проект «Розробка та створення сучасної науково-дослідної лабораторної бази для впровадження у виробництво запатентованих ВНТУ енергозберігаючих оптоелектронних інформаційних, освітлювальних, сигнальних систем та пристроїв» здобув I місце обласного конкурсу. Сертифікат на отримання гранту в сумі 40000 гривень керівнику проекту Володимиру Кожем'яці вручив голова Вінницької обласної ради Григорій Заболотний.

Конкурс проводився в рамках реалізації Програми розвитку інформаційних, телекомунікаційних та інноваційних технологій в закладах освіти області на 2006—2010 роки. Зорганізувала його Вінницька ОДА і обласна рада уже вчетверте.

На урочистостях з нагоди свята працівників освіти, які відбувалися в обласному муздрамтеатрі, віншували від нашого університету не лише завідувача кафедри лазерної і оптоелектронної техніки, заслуженого діяча науки і техніки України, доктора технічних наук, професора Володимира Кожем'яку і його співавторів проекту — кандидата технічних наук, доцента кафедри ЛОТ Геннадія Дорошенкова й інженера цієї ж кафедри Євгена Ходякова.

Проект іншої групи науковців ВНТУ «Інформаційна система (кейс) керівників різних рівнів загальної середньої освіти» теж отримав призове місце конкурсу. За III місце

сертифікат на грант у сумі 20000 гривень вручено керівнику проекту Володимиру Лужецькому, доктору технічних наук, професору, завідувачу кафедри захисту інформації нашого університету та його співавторам цієї актуальної розробки (кандидату технічних наук, доценту, декану факультету ФКСМ Андрію Дудатьєву та пошукачеві Володимиру Заячківському). Приємно зауважити, що і торік проект цієї ж групи науковців нашого ВНТУ «Автоматизована інформаційна система моніторингу якості загальноосвітніх навчальних закладів регіону» теж здобув місце на п'єдесталі цього обласного конкурсу, але тоді було друге місце і грант на 30000 гривень.

А цього року друга сходинка п'єдесталу пошани обласного конкурсу залишилась вільною — друге місце взагалі не присуджувалось.

«ЖИВИНЦІ» — 10 РОКІВ!

Перші вихованці університетського дитячого спортивно-оздоровчого табору «Живинка» вже третьокурники нашого ВНТУ. А цього річчї «живинчата» з радісною ностальгією згадують свій літній відпочинок.

Софійка у «Живинці» другий рік поспіль. Нинішнього літа була обидві зміни, але якби була третя, четверта чи п'ята, то і на ті б пішла — на усе літо.

— Червень в університеті надзвичайно напружений місяць — іспити, звіти, захисти, випуски... Ні часу, ні сил, звісно, почасти на дітей не залишається. Тому у перший місяць літа, коли в дітей канікули, а в батьків ще немає відпустки, така допомога табору просто неоціненна. — Говорить викладач кафедри мовознавства, мама восьмирічної Софійки Галина Кухарчук. — Донька заздалегідь, ще взимку почала докучати запитаннями: «Коли уже буде табір?»

І Петрик Дичов, онук завідувача кафедри ТПЗ, доктора технічних наук, професора Валерія Савуляка, телефонуючи до Вінниці з Болгарії, завбачливо нагадував: «Не забудьте мене записати в табір». Отож, «Живинка» наша інтернаціональна!

Кожен день розпочинається, як і слід, — зарядкою. А потім — сніданок. Директор університетської їдальні Віра Василівна Кучальська щодня радилась із «живинчатами» про меню на наступний день. Навіть залюбки приймала індивідуальні замовлення. Як у ресторані! Хтось не любить рибу, хтось картоплю, усе це у їдальні бралось до уваги. Навіть удома не завжди ж є змога отак догоджати своїм гастрономічним забаганкам. Але усім без винятку подобалися млинці з повидлом. Справжня хітова страва!

Вихователями працювали Людмила Волхонська, Неля Ніколенко, Аліна Шиндрик. Вони за сприяння заступника голови профспілкового комітету університету Галини Майхрук й дбали про активне дозвілля. Майже щодня екскурсії, поїздки на автобусі. Походи в ліс, де смажили смачноті шпі-

Ми — «живинчата»

Завдяки профспілковому комітету і адміністрації ВНТУ цього літа оздоровилась 170 дітей співробітників університету. Вони відпочивали у санаторіях «Гірський» і «Сокілець», таборах «Козлово», «Казкова долина», «Маяк», ім. Коцюбинського, ім. Ю. Рябчинської, «Живинка». На університетській базі відпочинку у Саках та спортивно-оздоровчому таборі «Супутник», що на березі Ладжизинського водосховища, цього літа відпочило півтисячі студентів, викладачів та співробітників університету разом зі своїми родинами.

качки і сардельки. Цікаві ігри, розваги та спортивні змагання з призами. Грالی у «Зірницю» на колишній ставці Гітлера біля села Стрижавка.

— Софійка вдома тренувалась, задіюючи усіх домашніх, — посміхається своїм літнім спогадам Галина Кухарчук. — Стільки мажорних емоцій! А про відвідини аквапарку, зоопарку цілий вечір розповідає, уже ніби ми й самі там побували.

Дітлахи й мистецьки розвивались. Навчилися біопластиці — ліпити фігурки з солоного тіста. Роз-

фарбованими вони дуже схожі на кераміку. Отож, про минуле літо і «Живинку» тепер нагадують сувеніри. А про наступне літо університетська дітлашня завбачливо береться турбуватись зараз. Професор кафедри ОМПМ Валерій Федотов каже, що його «живинчата» Вікторія і Нікіта уже замовили собі путівки на обидві зміни.

До речі, подібного червневого табору для дітей своїх викладачів і співробітників не має жоден університет України.

А В'ЯЗНИКОВ СКАЖЕ — ЯК ДОВ'ЯЖЕ

От перефразовуєм трішечки народний афоризм. Бо не зав'язує, а дов'язує Дмитро В'язников, уродженець м. Котовська, другокурсник ІнаЕКСУ (МЕ-08) у своїх театральних рецензіях: лаконічно, суб'єктивно, самобутньо. Отже — дов'язує до того, що вже сказали у пресі імениті професіонали. Так би й продовжував. Приклад іншим подаючи. Нелі Григорівні Ніколенко — натхненнику і організатору наших культурологічних походів до театру на радість і втіху.

Принагідно читачам та потенційним авторам «Студентської Музи» до уваги: основні консультаційні наші зустрічі в цьому н/році прив'язуються (!)

до факультативу «Історія української культури» на другому курсі (всіх інститутів) — згідно розкладу. Зустрічаємось на перервах. Другокурсники зголошуються до таких творчих асоціацій: 1) художня творчість (спектр широкий — від літератури — до фотомистецтва); 2) студентська журналістика; 3) шанувальники Тараса Шевченка; 4) шанувальники Федора Коновалюка; 5) активісти рубрики «Сентенції» Вінницького державного телебачення; 6) сміхова культура; 7) «Вінницялітературфутболпроект». Другокурсники стають каталізатором творчості неофітів «Студентської Музи».

Заради чого варто піти у театр?

Декілька декорацій...

Десяток акторів...

І безліч емоцій, які неможливо передати на папері.

«Лісова пісня» Вінницького академічного музично-драматичного театру імені Садовського у режисурі Таїсії Славінської стала першим спектаклем у моєму житті. Адже в місті, де народився і виріс, немає театру, і все культурне життя зводиться лише до «піти подивитися новий фільм у друзів», або «сходити на дискотеку».

Нині молодь у театр не заманиш й паляницею з медом. Сучасна популярна культура пропонує фільми з бюджетом у суму з багатьма нулями. І вони всі схожі на підробку справжніх емоцій. Цей синій екран ніяк не може передати атмосферу любові, фантазії, страху — тих чинників нашого життя, без якого сенс нашого існування — просте розмноження та виживання.

Відвідування «Лісової пісні» було вагомим чинником для отримання гарної оцінки в університеті з культурологічної дисципліни. Тому зізнаюсь, що пішов на виставу з меркантильною метою. Моє ставлення до театру зміниться після всього лише двох годин перебування там.

У театрі не трапляється те, що у кінотеатрі зазвичай: представники субкультури «гопнік» розпивають пиво (інколи й дещо міцніші напої), жують сушену рибу та сміються, як павіани, після кожної більш-менш вдалої фрази героя «блакитного екрану».

Мені, завзятому кіноману, після фільмів, де кожне дійство показують з найвдалішого ракурсу, певною мірою незручно дивитися на гру акторів «однорічно» — з одного місця. Але до таких незвичностей при звичаєшся після першої ж хвилини спостереження за акторами.

Що вразило мене? Гра і взаємодія. У певний момент вистави головні герої виходять з глядацького залу, або «виринають» з-під сцени... Хоча сюжет спектаклю дещо відрізняється від твору Лесі Українки, він зроблений більше на пластиці і танцях. У спектаклі використано музику українського етнохаус-гурту «ДахаБраха».

Викликає захоплення хореографія. Оскільки я знайомий з танцювальним мистецтвом, то хочеться сказати «браво» тим людям, які змогли поставити, приміром, такий складний танець лісових створінь.

Гра акторів. Вона просто ВРАЖАЄ! Хіба актори театру і кіно не закінчували один і той же навчальний заклад? Там,

«Лісова пісня» у режисурі Таїсії Славінської зроблена на пластиці і танцях

на «блакитному екрані» все ідеально, там інша реальність. А сцена — вона близько. Незалежно від того, чи ти у перших рядах партеру, чи на гальорці. Під час театального дійства я перенісся туди, на сцену. Я разом з лісовиком попереджаю Мавку, щоб вона не водилася з людьми. Я разом з дядьком Левом будую нову хатку біля річки. Я разом з Мавкою бігаю степами рідної України. Я, саме я, рубаю ту тополя, яку мені наказала знищити Килина.

І таких емоцій за сімнадцять років мого життя не змогла дати та масова культура, що штампує штампи, де можна наперед вирахувати, хто виграв, а хто програв. А тут... Мені не було нудно спостерігати за знайомими подіями «Лісової пісні».

Не було трансформерів чи суперменів. Була лише людина. І не людина. Діалог. Взаємодія людини з природою.

Лише десяток акторів...

Декілька декорацій...

Повний спектр емоцій...

Змінений світогляд...

Заради цього варто піти у театр.

Дмитро В'ЯЗНИКОВ,
студент групи МЕ-08 Інституту АЕКСУ

СПОРТ

ВОЛОДАРИ ПЕРШОГО КУБКА ЗДОБУЛИ ТРЕТІЙ

Початок жовтня видався холодним. А на університетському стадіоні було гаряче. І футболістам, і вболівальникам. Змагання III-го Кубка ректора ВНТУ спричинювали такий шквал емоцій і пристрастей, який вінницькій «Ниві» давно уже й не сниться. Та й кожен матч, інколи й попри дощ, збирав понад три тисячі глядачів. До студентів і викладачів почасти приєднувались заінтриговані перехожі й мешканці сусідніх будинків.

Фаворці футболу відзначають, що є безпосередній зв'язок між Кубком ректора ВНТУ і здобуттям університетською збірною «бронзи» на Універсіаді України в Харкові.

— За останні 35 років жодна команда області не виходила до фінальної частини Універсіади. — Розповідає завідувач кафедри фізвиховання ВНТУ, доцент **Анатолій Голубович**, який є головним тренером університетської футбольної збірної. — Турнір ректорського Кубка з футболу став значно цікавішим, адже помітно підвищилась майстерність наших футболістів, виріс рівень лідерів. Зараз один футболіст команди вирішує усе. Нині практично відсутні аутсайтери — іде рівна і досить жорстка боротьба. Результативність дуже висока. У середньому 3,1 гола за одну гру. Торік були нульові нічії. Цьогоріч ніяких нульових. Варт відзначити помітний прогрес команди Інституту магистратури, аспірантури і докторантури.

У турнірі брали участь 8 команд — по одній від кожного науково-навчального інституту. 5 жовтня у першому двобої зустрілись вихованці ІнЕЕЕМ й ІнІТКІ. Футболісти-енергетики, володарі II Кубка ректора, порівняно легко дісталися напівфіналу, де сенсаційно поступилися команді Інституту менеджменту з рахунком 1:3.

А в другому півфінальному матчі основний час між Інститутом АЕКСУ й Інститутом БТЕГП закінчився внічию: 1:1. Серією одинадцятиметрових ударів перемогу здобули будівельники.

Дівчата самовіддано, до межі напружуючи голосові зв'язки, впродовж усієї фінальної зустрічі переконували: «Економісти — найкращі футболісти!» Вони перекикували слогани будівельників, і навіть дудки уболівальників своїх суперників. А підлий м'яч, ігноруючи їхні закликання, раз по раз потрапляв у сітку економістів... Результат фіналу — 5:0.

— Траплялись і міні-трагедії. Дівчата навіть плакали. Але приємно, що ігри були інтелігентні, без хамства, — коментує **Анатолій Голубович**. — Фінал — це уже

Команда Інституту БТЕГП — переможець III Кубка ректора ВНТУ з футболу

Голова ОФФ Ігор Гатауллін вручає ректору ВНТУ Борису Мокіну відзнаку облдержадміністрації за вагомий особистий вклад у розвиток спорту на Вінниччині

психологічна боротьба. Інститут менеджменту програв тому, що не зміг психологічно налаштуватись на таку планку гри, яку запропонували будівельники. Варт відзначити, що надзвичайно напружений сезон відобразився на енергетиках, адже шестеро з їхньої команди грають в університетській збірній. А наші футболісти-збірники проводять десь 34—40 ігор в рік. А це дуже непросто. Вони тільки-но приїхали після фіналу і тому були в такому стані, що не в змозі були продемонструвати щось на такому ж рівні, як вони продемонстрували в Харкові. У них просто не було сил.

Тренер команди Інституту менеджменту Людмила Волхонська:

— Що вдієш, наш ІнМ — жіночий, мадамський. Але наші футболісти дуже старались. Всю зиму тренувались в манежі, двічі-тричі на тиждень. Вихід у фінал і друге місце в турнірі — це результат їхньої копійки роботи, це не випадковість.

Голова Вінницької обласної федерації футболу, заслужений тренер України Ігор Гатауллін дивувався, що глядачів на трибунах незрівнянно більше, аніж

на іграх «Ниви». Ігор Фархатович згадував, як у свої студентські роки будував цей університетський стадіон, садив довкіл берізки.

До піввікового ювілею ВНТУ у квітні планується масштабне спортивне свято із відкритим футбольним турніром, у якому візьмуть участь студентські команди обласних центрів України. Буде оприлюднено й десятку кращих футбольних гравців політеху за 50 років. Перше місце уже визначено — це Ігор Гатауллін. Він у 1969-1970 роках входив у збірну юнацьку команду СРСР, у якій грали тоді Блохін і Буряк.

Тож, урочистості з нагоди фінішу III Кубку ректора ВНТУ з футболу розпочав найкращий футболіст усіх часів нашого ВНЗ:

— Хочу висловити слова вдячності ректору ВНТУ Борису Мокіну. Завдяки його ентузіазму, його розумінню необхідності і доцільності розвитку футболу в університеті відбуваються такі спортивні свята. Маю честь передати Вам, Борисе Івановичу, медаль, якою нагороджує Вас голова облдержадміністрації Олександр Домбровський і облспорткомітет за величезний вклад у розвиток спорту у Вінницькій області. І, враховуючи наші добрі спортивні стосунки, хочемо нагородити Вас від виконкому обласної федерації футболу Подякою за величезний вклад у розвиток студентського і аматорського футболу на Вінниччині. Такою ж Подякою нагороджуємо і Анатолія Голубовича.

А кожному гравцеві команд-фіналістів ректор ВНТУ вручив медаль з написом «Кубок ректора ВНТУ-2009». Будівельникам — «золото», економістам — «срібло». І грошові призи: команді ІнБТЕГП, яка здобула III Кубок ректора, — 1430 гривень, футболістам ІнМ — 770 гривень.

— Це унікально, що ректор з власної зарплати спонсорє наші спортивні змагання. Деякі мої вихованці стали досить успішними бізнесменами. Але загітувати їх на меценатство ой як непросто.

— Говорить Анатолій Голубович. — Камерунські абітурієнти, що мають здібності до футбольної гри, обирають ВНТУ не випадково. Це з легкої подачі камерунця Армана. Він теж добрий футболіст. Нині працює на відомому автозаводі «Пежо» у Франції. Це він років 15 тому почав агітувати своїх юних земляків поступати у ВНТУ. Адже у нас і футбол у пошани, і фахівців готують класних, інакше хлопцям не вдавалося б влаштуватися на престижних підприємствах у Франції.

І цього разу як найкращий гравець турніру грошовий приз отримав камерунський студент Інституту БТЕГП Деніс Соппо Альфонсо. Він же визнаний і кращим нападаючим.

Нагороди отримали й інші кращі виконавці III традиційного Кубку ректора ВНТУ:

воротар — Костянтин Бойко (Інститут БТЕГП);

захисник — Ігор Кондрацький (ІнаЕКСУ);
півзахисник — Вадим Копецький (ІнаЕКСУ);
бомбардир — Сіріль Умару Ушар (ІнМ), він забив 5 голів, за що й має приз від Вінницької обласної федерації футболу.

— На зустрічах дуже багато глядачів, тому постає проблема безпеки проведення змагань. — Наголошує Анатолій Голубович. — Емоції почасти зашкалюють — це справжній футбол. Ставитись до цього слід дуже акуратно. Тож, маємо задіювати наш університетський загін з підтримання порядку. Глядачі дуже активні, але варт слідкувати, щоб не стали занадто активними.

Глядацьку енергію спрямовали у творче русло. У перерві фінального матчу відбувся конкурс жонглювання м'ячами за футбольними правилами. До участі запросили викладачів, співробітників та студентів університету. Паралельно студентки та викладачки університету пробивали одинадцятиметрові удари воротарям команд-фіналістів.

Перше місце в забитих голах здобула Анастасія Боровська, друге — Лілія Мануляк, третє — Вікторія Богущка.

Серед хлопців, які управлялися в жонглюванні м'ячем, перше місце виграв Віталій Кравчук (ІнБТЕГП). Друге — Ярослав Павлишин (ІнБТЕГП). Третє — Борис Ерера-Вітук (ІнЕЕЕМ).

Усі вони окрім овацій отримали ще й грошові винагороди.

Сітки для воріт, подаровані ОФФ, головний тренер університетської футбольної збірної Анатолій Голубович передає капітану команди, основному воротареві Ндже Лопесу

Будівельники-вболівальники

Ініціатор такого вже популярного футбольного турніру, ректор університету Борис Мокін резюмував:

— Красива гра. Будівельники були першими володарями Кубку, тепер стали і третіми. А менеджмент дуже активно підіймається, і я думаю, що наступного року я уже їх поздоровлятиму з першим місцем у цих змаганнях.

Уже неоднораз переконавались — побажання ректора збуваються.

Фінал відбувся у п'ятницю 14 жовтня. А вже у понеділок 16-го стартувала спартакіада серед навчальних інститутів. Змагання відбуватимуться по колу. Тож, економістам є де набиратися досвіду.

Збірна нашого Вінницького національного технічного університету з футболу здобула третє місце в іграх ІХ Літньої Універсіади України.

Літня Універсіада України проводиться один раз у два роки серед збірних команд областей, студентів ВНЗ. Першим її етапом є обласні змагання серед вищих навчальних закладів III—IV рівня акредитації, де проводиться відбір у збірні команди областей.

Другий етап — зональні змагання з видів спорту.

Третій етап — фінал.

ВИХІД У ФІНАЛ

Збірна ВНТУ з футболу розпочала свій шлях до бронзових нагород Універсіади України не легко.

Першими були обласні змагання, і як завжди запекла боротьба у фіналі з командою Інституту фізичного виховання ВДПУ. Але наші чемпіони гідно витримали опір і вийшли переможцями з цього протистояння.

Постало питання про поїздку команди на зональні змагання Універсіади. Головним тренером збірної області був призначений завідувач кафедри фізичного виховання ВНТУ Анатолій Голубович, тренером — викладач кафедри фізичного виховання Денис Кулик, тренером з загальної фізичної підготовки Василь Овчарук.

Збір команди, напружені тренування, досягнення та розчарування, нові синці, старі травми... Але усе це дрібниці. Перед нашими хлопцями було поставлено завдання-максимум — вихід із зони.

І вони впорались. Отримавши перемогу над збірними командами Київської, Харківської, Сумської та Житомирської областей впевнено вийшли у фінальну частину змагань.

ФІНАЛ

Фінал ІХ Універсіади України з футболу спочатку планувалось проводити в травні, але згодом визначили, що змагання відбудуться з 12—16 вересня у Харкові.

Наші хлопці, окрилені перемогою в зональних змаганнях, впевнені у своїх силах, відбули до Харкова з однією метою — повернутися з медалями. Таким було завдання ректора ВНТУ Бориса Мокіна.

У фінальну частину змагань вийшло 8 команд — по дві з чотирьох зон. Тут вони були розподілені на 2 підгрупи по 4 команди.

До першої підгрупи увійшли — Харківська, Одеська, Чернівецька, Київська області. До другої — Дніпропетровська та Львівська області, АР Крим та збірна ВНТУ. Так, саме ВНТУ, тому що Вінницьку область представляла збірна нашого університету.

ШЛЯХ ДО БРОНЗИ

У перший ігровий день наша команда провела гру з командою Дніпропетровської області. Дуже важким був початок. Кожен з гравців відчував нервову напруженість, відповідальність за кожний свій рух, кожен крок. Але після першого забитого м'яча у ворота суперника гра почала складатись на нашу користь. У підсумку 2:0, і наступна гра з командою Львівською області. М'ячі у цій зустрічі забивали студент ІНМЄЕЕК Сіріль Амур Ушар та студент ІНБТЕГП Деніс Соппо Альфонсо.

13 вересня гра видалась нелегкою. У середині першого тайму наші хлопці вели у рахунку 2:0. Голи забивали — Ндже Лопес (ІНРТЗП) та Вадим Міськов (ІНМТ). На перерву між таймами команди пішли при рахунку 2:1. У другому таймі щось не склалось. Спочатку львів'яни зрівняли рахунок, а потім, скориставшись тим, що наша команда зали-

Склад команди: Ндже Лопес (ІНРТЗП) — капітан команди; Деніс Соппо Альфонсо (ІНБТЕГП) — кращий гравець турніру; Сіріль Амур Ушар (ІНМЄЕЕК), Хаппі Майк, Олександр Борячук, Ігор Ліщина, Артем Потапов, Олег Сваток, Андрій Маньківський (ІНЄЕЕМ), Володимир Голуб, Вадим Міськов, Микола Савчук (ІНМТ), Вадим Копецький, Олександр Колісник, Віталій Бондаренко, Ігор Кондрацький (ІНАЕКСУ), Коно Боріс Джоіл (ІНРТЗП), Владислав Столярик (ІНМТ). Головний тренер — Анатолій Голубович, тренер — Денис Кулик, тренер з ЗФП — Василь Овчарук.

шилась у меншості (на початку другого тайму був вилучений один з основних гравців Вадим Міськов), — забивали третій переможний м'яч.

В останній грі у підгрупі на нас чекала команда АР Крим. Нам була потрібна лише перемога, саме тоді наша команда могла продовжити боротьбу за п'єдестал. І вона її здобула. З рахунком 3:2 наші футболісти обіграли команду суперника і вийшли у бронзовий фінал. Свій значущий вклад в цю перемогу забитими м'ячами зробили: Віталій Бондаренко (ІНАЕКСУ), Олександр Колісник (ІНАЕКСУ) та Олег Сваток (ІНЄЕЕМ).

І ось нарешті довгоочікувана розв'язка — гра за III місце з командою Одеської області.

У цей день все склалось на нашу користь. У підсумку 4:2 — і наша команда володарі бронзових нагород ІХ Літньої Універсіади України з футболу!

«Хет-трик» на рахунок Олега Сватка та один м'яч забив Деніс Соппо Альфонсо.

Р. С. Поставлене завдання виконано!

А що далі?

**А далі знову тренування, нові ігри, перемоги, по-
разки і підготовка до Х Універсіади...**

БІЛЬЯРД — ЦЕ НЕ ШАХИ. ТУТ ДУМАТИ ТРЕБА

Олексій Артюхов, другокурсник Інституту АЕКСУ нашого університету, став бронзовим призером командної першості серед ВНЗ України з більярдного спорту «Вільна піраміда».

— Змагання відбувались у столичному більярдному клубі «Буффало» під егідою Асоціації розвитку більярдного спорту. Перша наша зустріч на турнірі була з досить сильною київською командою, вони дуже давно грають. Я програвав — 2:0, але концентрація врятувала: зібрався, вичекав і 3:2 — отримав перемогу. Так і Анатолій Гринюк, студент Вінницького медуніверситету — теж спочатку програвав, але зумів зібратися і врешті перемогти. А за вихід у фінал програли ми другій нашій вінницькій команді. Це для Києва був сюрприз! Вони розраховували, що для Вінниці одне призове місце — межа мрій. А ми взяли два: перше і третє. Кияни в ступорі! У них тільки «срібло».

але приходив і вигравав. До того ж він, як Каспаров — не ставив мат, він ставив пат. Будь яку позицію він розкручував настільки сильно, що супернику нікуди було діватися — просто здавався. Згодом він перетворив свій більярд в комерцію.

— Олексію, а як давно займаєшся більярдом?

— Уже три роки. Спочатку це було просто як відпочинок. Цей спорт дуже розслабляє, але водночас це й азарт. Нині маю перший дорослий розряд. Тренер — Наталія Косяк, більярдний клуб «Prime». Тут вінницький осередок федерації більярдного спорту.

— За три роки досягнув того, чого іншим за 7—8 років не вдається. Очевидно, у тебе хист до більярду?

— Але, на жаль, на турнірах не завжди можемо показати хорошу гру через емоції, мандраж. Це не шахи — тут думати треба. Звісно, ще потрібно вміння, чистий розум і холодне серце. Насамперед вміння володіти своїми емоціями. Є таке поняття — задавити супротивника. Цього досягаєш своєю поведінкою. Він починає чи то аж надто обережно поводитись, чи навпаки — кидатись, не вповні контролюючи свої емоції. Коли ти психологічно стійкий, можеш вичекати, коли позиція куль буде на твою користь, навіть якщо суперник сильніший. Напав — втік. Напав — втік. На прикладі інших і на власному зробив висновок: підеш у шалену атаку — візьмуть у полон. Слід шукати легший шлях, а не заварити на столі кашу, а потім розхльобувати.

— У більярді як і на війні: самовладання велике значення має. Стратегія, тактика...

— І майстерність. М'язи не обов'язково. Головне розслаблена рука. Й хороший кий. Кий — не просто палка. Його вартість від \$300 і вище. Нормальний близько \$600. Він ідеально рівний і має певну пружність. Пробували зробити кий із заліза, але нема тоді потрібної м'якості. Грається за рахунок ваги кия. Адже рукою можна повернути не так і удар зірветься. Коли затискується рука під час удару, куля може застрягнути в лузі. І за нинішніми правилами туди можна скотити усю партію. Це дуже прикра ситуація для спортсмена, таку позицію

помітив, які кулі не забивав, такі удари треба відточити на тренуваннях. Є дуже багато чудових вправ. Відомі чемпіони, як Тарасюк, Олександр Паламар, Ярослав Винокур, вони деякі удари відтренувують по сто разів. 98 разів забив, а наступний не забив — знову заново сто разів. Є люди, які тренуються по 8-12 годин на добу. А є такі, хто не дуже й тренується, їм це дано від Бога. У нас у Вінниці був гравець, який тижнями не тренувався,

але приходив і вигравав. До того ж він, як Каспаров — не ставив мат, він ставив пат. Будь яку позицію він розкручував настільки сильно, що супернику нікуди було діватися — просто здавався. Згодом він перетворив свій більярд в комерцію.

— Комерційна гра досить поширена?

— Я теж граю комерцію. Є три види гри: тренувальна, комерційна і турнірна. Одна людина, граючи, показуватиме три різних гри. Бува, грають на позамежні суми. Один раз в Києві бачив, як двоє грали партію на джип. Гра на турнірі інше — ніхто не дає шансу відігратися. Врешті будь-яка твоя гра — це тренування. Якщо ти думаюча людина, ти з неї робиш висновок.

— Кажуть, у більярді немає легких куль.

— Щоб забивати кулі, треба знати усього три правила — точка вирізання кулі, правильна стійка і правильність виносу руки. Сила уже не має значення. Теорії в більярді не багато, освоюється швидко. А з практикою значно складніше. Хороший гравець — це той, хто забиває 80 відсотків куль. Ідеальних гравців не було і бути не може. Нема таких, котрі забивають абсолютно усе. Ти можеш забити 16 куль, 40 куль, але рано чи пізно все одно зробиш помилку.

— А як із допінгом?

— Допінг у більярді алкоголь — 50 грам коньяку на турнірі для розслаблення і водночас для більшої концентрації.

— І не треба грати не з суперником!

— Головне — грати з кулями. Було так, мене викликають і виявляється мій суперник Олександр Паламар. Я граю проти чемпіона! Звісно, програти — я програв, але бій гідний дав. Розклад куль, те, як вони стоять після розбою, повторюється один раз на мільярд. Тобто, мої онуки такої ж партії як я, не зіграють. Везіння має значення. Більярд — елітний спорт. А чому студенти не дуже приходять у більярд? Я теж нині уже б не почав грати. Будучи студентом, не маєш змоги витратити стільки часу на освоєння тонкощів гри в більярд, як того він вимагає на початках.

145 по Коцюбинському

З нагоди 145-ої річниці видатного майстра слова, неперевершеного новеліста Михайла Коцюбинського Вінницьке обласне об'єднання товариства «Просвіта» за підтримки Головного управління з внутрішньої політики, ЗМІ та зв'язків з громадськістю Вінницької ОДА організувало літературно-пізнавальну акцію. Точніше кажучи, це була інтелектуально-пошукова гра на вулицях Вінниці «Михайло Коцюбинський: письменник і просвітянин».

Стартували учасники цих неординарних інтелектуально-рухових змагань від пам'ятника ювіляра, де спочатку відбулось урочисте вшанування письменника з покладанням квітів — сонцесяйних соняшників великому сонцелюбу. А далі учасники 16-ти команд (традиційно найбільш чисельно був представлений наш технічний університет) розгадували завдання, що мали стосунок до творчості та життєвого шляху Михайла Михайловича та були прив'язані до реалій проспекту Коцюбинського.

Наприклад, студенти й школярі міркували над таким питанням: «Очолити чернігівську «Просвіту», Коцюбинський займався організацією та відкриттям традиційного для тогочасного просвітянського руху закладу. На проспекті Коцюбинського є дві подібні назви, одна з них містить лише іменники, а інша — іменник і прикметник. Вкажіть обидві назви». «Просвіта» на початку ХХ ст. традиційно організувала хати-читальні, а в Вінниці ми маємо «Книжкову хату» та «Дім книги».

Всього ж за 60 хвилин треба було справитись з шістьма завданнями, а потім здати свої відповіді людині, яка перебу-

ватиме біля дерева, котре фігурує в назві одного з творів Коцюбинського (*мова йде про «Цвіт яблуні»*) і хай вам буде орієнтиром у цьому улюблена квітка Коцюбинського (*звоздика*), яку інколи плутають із спецею. Деякі умудрилися віддати свої відповіді людям, у яких були троянди чи ромашки, й вибули з боротьби за перемогу, але ж квіти не винні, як ті коні у Коцюбинського.

«Гра проходила весело, — розповідає Ірина Котилко (група 2ЕС-07), — забігаємо разом з ще кількома командами в магазин «Престиж» і запитуємо: «У Вас «Максим» є?»

— Ні, немає, — відповідає перелякана продавщиця.

— А кулемет?

— Кулемет є, а що будете купувати?!

— Та ні, тільки ціну взнаємо».

У підсумку ж перемогу святкувала команда «Бухастери», набравши 21 бал, на чолі з капітаном Сергієм Штельмахом, який навчається у ВФЕУ. Другими стали «Діти сонця» зі школи № 8 за підтримки своєї вчительки української мови та літератури. А третє місце за «Осцилографом» з нашого технічного університету. Але, безперечно, перемогу здобула б команда «Рубаї», сформована з третьокурсниць ІНЕЕМ, якби не запізнилися здати свої відповіді. Дівчата в цій команді всі вродливі, напевно закохані, тому й за годинником не спостерігають — а було у них 24 бали й гарантована першість, був би ще смачний торт і розумні книжки в нагороду.

Анатолій ТЕКЛЮК, голова ВОО ВУТ «Просвіта», кандидат філософських наук, доцент ВНТУ

Клуб ВНТУ шукає таланти!

Шановні студенти! Якщо ви енергійні, амбіційні, харизматичні та талановиті, а також мрієте стати зіркою ВНТУ — звертайтеся до клубу! Саме в клубі ВНТУ ви зможете розвивати та вдосконалювати власні здібності.

Гуртки художньої самодіяльності, що функціонують при клубі ВНТУ:

1. Народний фольклорний самодіяльний ансамбль «Оберіг» — керівник Олександр Остапчук;
2. Ансамбль народного танцю «Світанок» — керівник Ірина Марценюк;
3. Ансамбль східного мистецтва «Лейла» — керівник Сергій Журавльов та Лідія Журавльова;
4. Ансамбль бального танцю — керівник Олег Філіппов;
5. Ансамбль естрадного танцю — керівник Вікторія Абідова;
6. Шоу-балет «Dance Edem» — керівник Катерина Федоренко;
7. Інструментальний ансамбль — керівник Антоніна Керпичнікова;
8. Вокальна студія — керівник Анна Окрема;
9. Вокальна студія — керівник Олена Кашараба;
10. Команда КВН ВНТУ «Інженери» — керівник Андрій Трубніков.

Клуб ВНТУ чекає на вас!

Редколегія:

А. В. Писклярова
(головний редактор)

І. П. Зянько
(редактор)

П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)

Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)

Б. І. Мокін

Т. Б. Буяльська

С. В. Юхимчук

С. В. Павлов

Л. І. Волхонська

В. Г. Лисенко

Т. С. Криклива

М. П. Стрельбицький

Адреса редакції:

кімн. 218, головний корпус,
Хмельницьке шосе, 95,
м. Вінниця, 21021,

Телефони:

внутрішній — 22-68

з міста — 59-82-68

E-mail: impuls@vstu.vinnica.ua

«Імпульс» — щомісячник Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію ВЦ № 424
від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-85-32

Комп'ютерна верстка — *Олени Кушнір*
Тетяни Крикливої

Світлини — *Сергія Маркова*

Підписано до друку 26.10.2009 р.
Формат 29,7×42 1/2

Наклад 574 прим. Зам. № 2009-180.

Віддруковано у комп'ютерному
інформаційно-видавничому центрі ВНТУ
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-81-59